

dje.

Vissza.
V.-v. V.-v.
6211. 6263
III. osztály

715	---
1232	---
1037	---
540	---
535	---
516	---
507	---
453	---
620	---
443	---
432	---
400	---
396	---
314	---
401	401
304	159
264	145
230	113
215	1253
204	1287
150	1230
135	1149
125	1139

827	---
944	---
524	627
515	619
514	618
508	611
485	---
437	---
426	---
415	---
362	---
337	---
322	---
302	---
252	---
240	---
230	---
222	---
215	---
090	---
959	---

Vissza.
V.-v. V.-v.
6311. 6308
I. osztály

715	---
1232	---
1037	---
540	---
535	---
516	---
507	---
453	---
620	---
443	---
432	---
400	---
396	---
314	---
401	401
304	159
264	145
230	113
215	1253
204	1287
150	1230
135	1149
125	1139

Vissza.
V.-v. V.-v.
6311. 6185
I. osztály

Vissza.
V.-v. V.-v.
6311. 6185
I. osztály

Szerkesztősegi iroda:

Nagybecskerek.
Zápolya-utca 1-ső szám.
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek. Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. BRÄJER LAJOS.

Előfizetési árak:
Égész évre ———— 24 kor.
Félévre ———— 12 .
Negyedévre ———— 6 .
Egy hóra ———— 2 .
— Egyes szám ára 3 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1908.

XXXVII. évfolyam 256. szám.

Szombat, nov. 7.

Igazságügyünk.

— nov. 7.

Az igazságügy minden jogállamnak alapkövei közé tartozik. Ha az igazságszolgáltatás szilárd alapokon nyugszik, akkor az államéletben még a nagy válságok idején is a polgárok jogbiztonsága nincs veszedelembe s az illető állam a válságot is könnyebben és hamarosan kiheveri.

Azért kell hát féltő gonddal figyel-nünk igazságszolgáltatásunk minden moz-zanatát s azért fordult a közvélemény kü-lönös érdeklődéssel az igazságügyi tárca költségvetésének tárgyalása felé, amely teg-nap folyt a pénzügyi bizottságban.

Igazságszolgáltatásunkban ma a bírák helyzete, illetőleg a bírói függetlenség kér-dése áll előtérben.

Az országos bírói és ügyészi egyesü-let a bírák helyzetének rendezése kérdése-ben legutóbbi memorandumában az auto-matikus előléptetést kívánta.

Az igazságügyminiszter tegnap ezzel szemben kijelentette, hogy az automatikus előléptetést abban a keretben, amint a bírói egyesület kívánta, az egész vonalon soha és semmi körülmények között nem fogja akceptálni. A bíróságok, különösen a felsőbb fórumokon a maguk életerejét csak helyes szelekció útján vehetik és nem automatic. Hiszen, ha az automatikus előléptetést az egész vonalon keresztül-vinnék, akkor a Kurián bizonyos idő mul-tán egy automata bíróság itélkezne. Igaz, hogy ma bizonyos automatikus előléptetés van a VI. és VII. fizetési osztálynál. Itt azonban már a szelekció lép előtérbe, a bírói testület kandidációjának igen lelki-ismeretes mérlegelése, az egyéni érdem alapján. Ami az ügyészi és vizsgálóbírói

funkció függetlenítését illeti, az ügyészek-nek adandó direktívák helyett új rendszert léptetett életbe. A miniszter azt óhajtja, hogy az ügyészség ne a kormány utasi-tásait várja, hanem mint magisztratuális testület, a maga lelkiismeretes jogi meg-győződése szerint végezze feladatát. A tisztán számszerű felügyeleti ellenőrzést, mely sok esetben igazságtalanságra ve-zett, elejtette a miniszter.

Nyilatkozott azután a miniszter egyes jövő tervekről. Így jelentette, hogy a bü-nvádi perrendtartás átalakítására vonatkozó munka, a magánjog kodifikációja már annyira előrehaladt, hogy pár hónap mulva már az elvi szempontok végleges megállapítása után a szövegezésre kerül a sor. Kiemelte, hogy visszas helyzet az, hogy az ország egész területén más-más magánjog van érvényben, de ezen csak a kodifikáció keresztülvitelével lehet se-gíteni. A polgári perrendtartás sürgős le-tárgyalását maga is kéri fogja az igazság-ügyi bizottságtól. A kereskedelmi törvény reformja munkában van. A pénzügyzetek manipulációi ellen felhozott panaszok orvoslása törvényhozási uton nehezen fog menni, mert ezekben egyik nagy tényező-ként szerepel a mi publikumunknak egy-résről hiszékenysége, másrésről egyesek nyereszkeskedési vágya. Ezeket garanciális intézkedésekkel megakadályozni nem, leg-feljebb korlátozni lehet. De ami törvény-hozási uton preventive történhetik, azt javaslatba fogja hozni. A tőzsdereform is munkában van.

Az ügyvédi foglalkozást libera profesz-szióknak tartja, amelynek életgyökerét vágná el a numerus clausus behozatala. Tervezett reformja a visszasságokat meg fogja szün-tetni, de arra is gondja lesz, hogy a ma-gyar ügyvédi kart életerős tényezőjévé

tegye a magyar közéletnek. A sajtótörvény-t már a jövő tavasszal kívánja beterjeszteni.

Ezek képezik az igazságügyminiszter szerint a jövő munkásságot s ha a készülő alkotások az életnek és a viszonyoknak megfelelően és helyesen lesznek megoldva, az kétségtelenül igazságszolgáltatásunk fej-lődését fogja magával vonni.

Nagybecskereki tanítók mozgalma.

— Kérvény a képviselőházhoz. —

Említettük, hogy a nagybecskereki tanítók mozgalmat indítottak a tanítók amugy is sanyaru fizetésük mellé állított silány lakbérük javítása érdekében. A nagybecskereki tanítók ez irányban most kérvénnyel fordulnak a képviselőházhoz s egyben fölhihták az ország egész tanítóságát, hogy hasonló kérvénnyel forduljanak a törvény-hozáshoz. A nagybecskereki tanítók kérvénye a következő:

Mélyen tisztelt Képviselőház!

Mély tisztelettel áulirott állami elemi iskolák tantestülete azon alázatos kérelemmel fordulunk hazánk törvényhozásához, méltóztatassék elhatá-rozni, hogy az állami tanítókon a lakbérügyben esett sérelem mielőbb orvosoltassék, illetőleg, hogy az állami tanítóknak állásukhoz és foglal-kozásukhoz méltó lakbér megállapíttassék.

Alázatos kérelmünk beterjesztésére több-szörös okok kényszerítenek bennünket. Utóbbi időben a magyar pénzügyminiszter nemcsak az összes állami, hanem a megyei tisztviselők, al-tisztek és szolgák lakbérét is szabályozta, ille-tőleg jelentékenyen fölemelte. Erre szükségük volt az állami tisztviselőknek, de szükségük van erre az állami tanítóknak is. Igaz ugyan, hogy nemesen gondolkodó miniszterünk javaslatára a törvényhozás az 1907. évi XXVI. t.-c. által fize-tésünket és lakbérünket szabályozta, ezen tény-kedése által azonban a nemzet az évtizedeken át elnyomott tanítóságnak nem juttatta sem a fizetés, sem a lakbér által azt, amire mévelt tanítónak szüksége van. Hisz ezen törvénycikk csak az újabb tanítói nemzedék és az utódok számára tartalmaz némi kedvező intézkedéseket: az állami tanítók legnagyobb része, fájdalom, alig

A „TORONTÁL“ tárcája.

A betörő.

— Angolból. —

— Kérem, csak maradjanak, — szolt a doktor, amint filzpapucsában nesztelenül be-lépett.

Az, aki az ezüstárgyakat szedegette ki a szekrényből, kérdőleg nézett reá. Segédje, aki egy kopott bőrtokba rakosgatott, kissé meg-lepettnek látszott. De a doktor egészen nyu-godt volt.

Jóindulatú, mosolygós arca volt, s ha erő-snek látszott is, nem volt semmi elbizakodottság a hangjában. A szájában szivart tartott, félkeze-ben ujságot. Otthonosan kigombolt mellényéről az alig elfogyasztott vacsora utáni állapotra le-hetett következtetni.

— A csattanást ismertem meg, mivel a teafőzőm záródik — magyarázta, amint kedélye-sen a fotelbe ült.

Az, aki a szekrény előtt állott, így vála-szolt:

— Bocsánat, de nem tudtam ellentálni, hogy ki ne nyissam, mert azt akartam tudni, milyen teát méltóztatik használni. Persze, ez az

ördögös masina egyedül esukódik. Indiai teának különben egészen jó, bár nekem kellemesebb a teakeverék.

— Igen, ez a kitünő a gyomornak — in-tette a doktor fejével. — Ön talán emésztési zavarokban szenved?

— Oh, dehogy.
— Na, ezt szívesen hallom — felelte a doktor udvariasan. — Mert az ilyen éjjeli munka kimerítő. Ami a teafőzőt illeti, a láncza leszakadt, de mindig elfelejttem megcsináltatni.

— Majd mi megcsináltatjuk, — mondta az az ur, aki a szekrény mellett állott s hátranyuj-totta a kérdéses tárgyat barátjának. — Hallod, Vilmos, el ne feledkezzünk róla.

— Pardon, — szolt az orvos — de még maradt ott egy darab, fönn, az utolsó polcon, egy ezüstdoboz.

— Az nem ér semmit. Kinaezüst.

— No tessék! — nevetett az orvos. — Megint nem sikerült. Nem tudok megszabadulni ettől, senki sem akarja elfogadni. Már megpróbál-tam a földhöz vágni, de mint minden kinaezüst, oly jó konstrukcióban, amilyen rossz anyagban.

— Én csak valódi ezüsttel kereskedem — jegyezte meg az az uri ember, aki a szekrény mel-lelt állott. — Manapság csak a specialisták men-nek előre.

— És ha szabad kérdeznem, — kezdte az orvos — honnan tudták önök, hogy itt valódi ezüstöt találnak?

— Vilmos egy ideig az itteni ezüstműves-nél, Morelnél dolgozott. De már nem megy többé vissza.

— Tehát önök igazi betörők?

A másik könnyedén mosolygott.

— Meglehetősen igaziak — mondta.

— Engedje meg, de utóbbi időben anyai mindenféle könyvet olvastam a betörőkről, hogy igazán nem tudom, melyek a valódiak? Tagja ön talán a Betörők Egyesületének?

— Sohasem hallottam róla. Mi az?

— Többnyire grófok és hercegek, — ma-gyarázta az orvos — akik beleuntak nagy uri mulatságukba és...

— A nagy urak ostobák — szolt közbe Vilmos olyan arccal, mint oly valaki, aki tudja, mit mond.

— Tehát a nagyurak beleuntak — ismétli a doktor — és elhatározták, hogy versenyre kel-nek önökkel.

— Valószínűleg ezt is csak amolyan könnyű játéknak tartották — mondta a szek-rény előtt álló ur s e közben felhuzta felső kabátját.

— Pedig az ördög vigye el, biz nem játék

FIGYELEM!

FIGYELEM!

FIGYELEM!

PETRY JAKAB :: NAGYBECSKERÉK

Ajánlja az igen tisztelt vevőközönségnek becses figyelmébe dusan felszerelt raktárát a legújabb fazonban és legizlésesebb kivitelben készült

férfi, női és gyermekruháit, valamint férfi- és fu-kalap különlegességeit,

nemkülönb a legjobb minőségű bel- és külföldi szövetekeket feldolgozó mérték utáni szabóságát, ugyszintén a saját műhelyében és felügyelete alatt készült női szőrmekabátokat, colliereket és karmantyukat. Nagy választékot tart szőrmével bélelt saját készí-tményű vadász- és gazdasz-kabátokból, asztrachan és másnemű prémsapkákból, valamint nyers prémekből is. Elfogad mindennemű szőrmearu készítest vagy új fazonra való izléses átalakítást.

JUTANYOS ÁRAK.

PONTOS KISZOLGÁLÁS.

895-x.17

részesült csekély fizetésjavításban, mert szolgálati éveit előléptetés tekintetében csak az 1893. október 1-étől számítja. Örültünk a kevésnek is, mert a törvényhozás intézkedése által, a mult-hoz képest való haladást hálás köszönettel elismertük. Sérelmes tehát a fizetést megállapító paragrafus, ennek megváltoztatását azonban egyelőre nem kérelmezzük, mert rendíthetetlenül bizunk miniszterünk nyilatkozatában, mely szerint ezen fizetésrendezés nem tekinthető véglegesnek. Még sérelmesebb idézett törvény 2. §-ának azon része, mely lakbérünket szabályozza. Őszintén megvallva, a tanítósnak a kevésért, mit a törvényhozás neki nyújtott, oly nagy küzdelmet kellett vívnia, hogy a lakbérügyre annak idejében nem fordított elég figyelmet; de nem is tartotta szükségesnek, mert magától értetődő dolognak tekintette azt, hogy az állami tanítókat lakbér tekintetében a X-ik és XI-ik fizetési osztálybeli állami tisztviselőkkel egy rangba fogják helyezni és az állami tisztviselők lakbérének emelésével a mi lakbérünket is emelni fogják.

Az 1907. évi XXVI-ik t. c. 1-ső §-a, mely minket állami tisztviselők sorába emel, talán csak nem azért illesztetett a törvénybe, hogy az állami tanítókat a lakbér tekintetében még oly elbánásban sem részesítsék, mint az altiszteket és szolgákat? Ez fáj nekünk, mert míg egyrészt művelt tanítók, akiktől jogosan sokat elvárunk, annyi lakbért sem kapnak, amennyi szükséges arra nézve, hogy családjukat tisztességesen elhelyezzék és kényszerítve vannak a lakbérre rá is fizetni; másrészt a tekintély, melyre a tanítónak a szent ügy érdekében nagy szüksége van, jelentékenyen sülyed. Fáj nekünk, hogy valahányszor a tanítóról van szó, nem tudnak fedezetet találni. Ezen elszomorító jelenséget hazánk törvényhozóinak nagybecsű figyelmébe ajánljuk. Ha a kényszer hatása alatt nem állnánk, nem zörgetnénk a törvényhozás kapuján, mert ugyanazon indokok, melyek a tisztviselőkre nézve állnak, vonatkoznak tanítókra is és azon rideg szavakkal, hogy a tanítók lakbérére már szabályozva van, a kérdést napirendről levenni nem lehet. Ma a legszegényebb tanító kunyhójában is fájdalmas érzést keltenek a 200 koronás megszegyenlítő lakberek. Pénzügyi szempontból a tanítóssággal szemben oly ridegen viselkedők nagyon jól tudják, hogy egy év óta széles e hazában lakbér dolgában lényeges változások történtek. Csak a tanító túrjon és szenvedjen tovább? — Mi minden körülmények között hivatalos kötelességeinket odaadással teljesítjük, de a sok ezer ember közt nem akadnak-e majd olyanok is, akikre ezen bánásmód leverő hatással lesz és a zászlót sokkal lanyhábban fogják lobogtatni? — Az állami tanítók fizetését és lakbérét miniszterünknek annak idejében tett kijelentése szerint a nyugati államok mintájára rendezték. A nyugati államok már azóta megmozdultak előre. Erős hitünk, hogy edes hazánk sem fog megállni akkor, amikor arról van szó, hogy napszamosai oly hajlékban pihenhessenek, melyben övéikkel együtt gond nélkül hajthatják fejüket nyugalomra. Szentül igérjük, hogy amit a nemzet nekünk

ez — szolt Vilmos megemelve a börtáskáját, — nehéz munka ez nagyon!

— Sajnálom, hogy nem tartoznak a klubhoz — jegyezte meg a doktor s szippantott egyet szivarjából. — Ha tagok volnának, huszonegy óra előtt tudniillik visszaküldenék ezüst-neműimet.

A betörők elszörnyűködtek. Vilmos felkiáltott:

— De ilyen számárságot!?

Még a főnök is meg volt lepelve.

— És hogyan jöttek ide? — kérdezte a doktor. — Manapság azt hiszem, betörő nem is jár motorkocsin nélkül. Némelyik meg éppen repülőgépet használ. Vagy nem ismeri ön a „Lég betörőit“!

— Ritkán van időm az olvasásra — szolt kitérőleg a főnök. — A motorkocsit nem favorizálom, mert nagy zajt csap, a repülőgép pedig a kellő időben felmondja a szolgálatot. Mi gyalogszerrel járunk.

— Ez legalább nem gyanus — tóditotta Vilmos.

— Az önök módszere igazán zseniális — szolt a doktor gyönyörködve. — Egyszerű, de világos. De mondják, nem szegyenlik, hogy tulajdonképpen lopnak?

— Nem, — válaszolt a főnök — hiszen ennél sokkal gonoszabb bűnök is vannak a világon.

— Nos?

— Nos, a világcsalás és a sznobizmus. Istenem mindenikünknek megvan a maga gyöngege, de a bűnök között még a betörést legalább becsületes gaztettnek tartom.

A rablás védelmezése oly szokatlan dolog volt, hogy a doktort a gonosztevő egyszerre érdekelní kezdte.

— A világcsalás — vetette ellen — az a meghunyászkodás, amelylyel a bűn az erénynek tartozik. És ez mentségül szolgál sok humbugnak.

ad, azt, mint eddig is, becsületes munkánkkal tisztesen és százszorosan meg fogjuk téríteni.

A mélyen tisztelt képviselőháznak

Nagybecskerek, 1908. évi október hó 30-án alázatos szolgálai:

A tanítótestület.

HIREK.

Tájékoztató.

A fűrdő (telefon 118. sz.) minden nap reggeli 6 órától kezdve az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől 3/4 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5-től 7 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délelben gőzfűrdő. A kádfűrdő reggeltől este 7-ig nyitva marad.

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület ingyenes olvasóhelyisége és könyvtára nyitva van mindennap d. u. 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon d. u. 2 órától este 10-ig.

A szabad iskola (munkásgimnázium) november havi előadásai a következők:

November 7-én 8-tól 9-ig Történelem; 9-től 10-ig Gazdasági földrajz.

November 10-én 8-tól 9-ig Történelem; 9-től 10-ig Gazdasági földrajz.

November 13-án 8-tól 10-ig Magyar irodalom.

November 17-én 8-tól 9-ig Fizika; 9-től 10-ig Gazdasági földrajz.

November 20-án 8-tól 9-ig Történelem; 9-től 10-ig Gazdasági földrajz.

November 24-én 8-tól 9-ig Történelem; 9-től 10-ig Magyar irodalom.

November 27-én 8-tól 9-ig Fizika; 9-től 10-ig Nemzetgazdaságtan.

November 9. Közig. bizottság ülése.

— Személyi hir. Jankó Ágoston alisechivatalos utjáról ma visszaérkezett Nagybpán kerekre.

— A közig. bizottság ülése. Torontálvármegye közigazgatási bizottsága november 9-én, hétfőn délelőtt 10 órakor tartja november havi rendes ülését.

— Az iparhatóság ülése. Nagybecskerek város iparhatósága ma délelőtt Strosz Béla városi főjegyző elnöklésével ülést tartott, amelyen a következők kaptak iparigazolványt: Herbstler József asztalos, Csolak Dusan géplakatos, Prém Bernátné vendéglősné, Milsen Henrik és Vasziljev János ácsok, Kirtyanszki György szatócs, Teodorovics Leontin és Csolak Dusan gazdasági gépkereskedők, Avender Vince mosó- és vasaló-intézethez és Jóvitiz János ószeres. Az iparhatóság ezenkívül még több kisebb fontosságú ügyet is intézett el.

— A szabadiskola mai előadása. A kulturegyesület nagybecskereki szabad iskolájában ma este lesz a második előadás. Ma 8 órától 9-ig történelem lesz. Előadó az akadályozva levő Urhegyi János helyett Jakab Dávid tanár. Második óra 9-től 10-ig gazdasági földrajz. Előadó dr. Czibusz Géza tanár. Az előadásokon bármilyen foglalkozású felnőtt férfi és nő díjtalanul részt vehet.

De ami a sznobizmust illeti, ebben egyetértek önnel.

— Némely sznobnak igazán nem ártana elszedni az ezüstjeit.

— De én nem vagyok sznob — védekezett a doktor.

— Nem, — felelt udvariasan a főnök — hiszen akkor nem is beszélne velem most. — De engedje meg kérdésemet: van-e hivatás, amely mentes volna a kétszínűségtől, akár jogi, akár papi, vagy akár katonai pályán legyen is az? — No, ami a papi hivatást illeti, nagyon valószínű, hogy nem. A jogászok meg éppen ebből élnek.

— És az orvosok?

— Egyszer magam is követtem el ilyen csaliást. Egy páciensem felkért, hogy vizsgáljam meg a férjét. A férjnek könnyű baja volt, de az asszony aggódott miatta. Megtréfáltam őket.

— Apólónót küldtem hozzájuk s valami könnyű, ártalmatlan orvosságot. Szerencsétlenségre az apólónó . . .

— Jobban értette a dolgát?

— Igen. Másnap az asszony válopört indított.

— Ah, doktor! — nevetett a betörő. — Akik fellegetalában élnek . . . Na, de nagyon örültem a szerencsének. Ön nagy filozóf. Mások talán dühbe jöttek volna, ellentáltak volna, pisztolyt rántottak volna . . . Mig ön . . .

— Mig én? — felelt kedves mosollyal a doktor az ajtó felé nézve, amelynek nyílásában e percben két egyenruhás férfi jelent meg — mig én legelsőben is telefonáltam a rendőrségnek és csak aztán vettem ki magamnak a részemet a szerencséből, önöket szóval tarthatni, mig megérkeznek. Ön eredeti gazember — és sajnálom, hogy e kis izgatóság kalandnak így kellett befejeződni. És ha a kinevezést dobozomat nem vetette volna meg annyira, talán nem tartóztatam volna ilyen sokáig.

Itt említjük meg, hogy több oldalról jövő kívánságra a kulturegyesület a szabadiskola előadásait a jövő héttől kezdve szerdáról keddre és szombatról péntekre teszi át, vagyis az előadások ezentúl minden héten kedden és pénteken lesznek este 8 órától 10-ig.

— A városi tisztikarból. Giffinger Zsigmond városi jegyző, ki néhány hétig távol volt, visszaérkezett Nagybecskerekre s újból elfoglalta hivatalát.

— Megyei orvosok jubileuma. A torontáli orvosi szövetség két érdemekben gazdag tagjának: Dr. Strosz Ernő zombolyai és dr. Valovics Gyula nagyikindai kórházi igazgató-főorvosoknak 40 éves orvosi jubileumát készül megünnepelni. Az ünnepségre most indultak meg az előkészületek s bizonyos, hogy a nagyközönség ép úgy, mint megyei képviselőnk öszinte elismeréssel fog részt venni a két kiváló orvos ünnepelésében.

— Az ovodai előadások. A nagybecskereki jótekonny négyelet által fenntartott ovoda vezetősége ezuton teszi közhírré, hogy a téli hónapokon át az előadások ott reggel 9 órakor kezdődnek.

— A tanítók lakbérmozgalma. A nagybecskereki állami elemi iskolai tanítók küldöttsége ma délelőtt tisztelgett városunk országos képviselőjénél, dr. Várady Imrénél, hogy az állami tanítók lakbérügyének rendezése érdekében közbenjárását és támogatását kikérje. A küldöttség szónoka Bányai Jakab állami iskolai igazgató, rámutatván arra az anyagi és erkölcsi sérelemre, mely a tanítókat a legutóbbi lakbér-emelésnél történt mellőztetés által érte, egyszerűen élénk esetenélte azt a súlyos helyzetet, melybe az állami tanítók a megnehezült lakviszonyok folytán kerültek. Majd átnyújtotta a képviselőnek a tanítók által az országgyűléshez intézett, lapunk más helyén egész terjedelmében közölt memorandumát. Dr. Várady Imre válaszában kijelentette, hogy ő teljesen méltányolja a tanítók e jogos kívánságát és mozgalmukat ösztönöznek is tartja annak is inkább, mert a tisztviselők mostani lakbérrendezése után az összes illetményjavítások a kormány részéről befejezést nyernek és levétnek a napirendről. Ő, miként legutóbb a fizetésrendezés alkalmából, minden lehetőséget elkövetett, hogy a tanítók jogos kívánságai csak részben is teljesedésbe menjenek, úgy most is töle tehetőleg azon lesz, hogy sérelmük orvoslást nyerjen.

— Főúri vadászat. Rudnáról írják lapunknak: Gyönyörű idő kedvezése mellett, remek három napos vadászatban volt részük rudnai Nikolic Mihály báró vendégeinek macedóniai birtokán; a Temes folyó mentén levő erdőségben folyt le a két első nap, míg a harmadik napon a kisebb ligetekkel és bőséges fásításokkal gazdagon beszegett és beültetett szántókon volt a hajtvadászat. Esett mind a három napon összesen 317 nyul, 56 fácánkakas, 1 facányuk 18 fogoly, 13 erdei szalonka és 1 róka. Résztvettek a vadászatban a mindenre kiterjedő figyelmű és páratlan vendéglátásu, előzékeny házigazdán kívül: vizeki Tallián Béla v. b. t. t., volt miniszter, Jovánovics Sándor kormánybiztos, vizeki Tallián Vilmos, vizeki Tallián Emil törökkanizsai, Petkó Zoltán csákovai és Steinbach Antal módosi főszolgabírók, Paresetich István, a község körjegyzője és Aufsatz Jakab uradalmi tisztartó. A társaság kellemesen eltöltött három páratlan vadásznapi emléket vitte magával s mindannyian csak azt sajnálták, hogy vége volt.

— Hangverseny. A nagybecskereki filharmonikusok jövő szombaton, november 14-én a Rózsa-szálloda termében saját pénztáruk javára hangversenyt rendeznek. A hangversenyre már napok óta erősen folynak a próbák s az előjelekből ítélve élvezetes zeneestélyben lesz részünk, melynek műsorát legközelebbi alkalommal közöljük.

— A Liniment. Capsici comp, a Horgony Pain-Expeller igazi, népszerű háziszerré lett, mely számos családban már sok év óta mindig készletben van. Hátfájás, csipőfájdalom, fejfájás, közhány, csuszál stb.-nél a Linimenttel való bedörzsolések mindig fájdalomcsillapító hatást idéztek elő; sőt járványkórna, minő: a korela és hányóhasfolyás, az altestnek Linimenttel való bedörzsolése mindig igen jónak bizonyult. Ezen kitűnő háziszerrő eredménynyel alkalmaztatott bedörzsoléséppen az influenza ellen is és üvegekben: a 80 fill., 1 kor. 40 fill. és 2 kor. a legtöbb gyógyszerárban kapható; de bevásárlás alkalmával tessék határozottan: Richter-féle Horgony-Linimentet (Horgony-Pain-Expeller) kérni, valamint a „Horgony“-védjegyre és Richter cégjegyzésre figyelni és csak eredeti üveget elfogadni. 88124

Köszönet. Az „Iskolagyermekbarát“-egylet javára Steinitzer Géza takarékpénztári igazgató gyűjtőjén a következő adományok folytak be: Winter J. Lipót 10 kor., Steinitzer Géza 10, Steinitzer Gézané 10, Maurer Andor 2, Maurer Magda 2 korona. Összesen 34 korona. A befolyt összeget halás közönnel nyugtatja a vezetőség.

Kiss szerencsése nagy. Miért legnépszerűbb e 3 szó az egész országban? Vegyen egy sorsjegyet a Kiss bankházban, akkor meg fogja tudni! A Kiss bankház nagy előnyöket nyújt a közönségnek, eddig annyi milliót fizetett ki közpénzben t. vevőinek, hogy ma hazánk legnépszerűbb osztálysorsjegy főelárusító helye. Huzás már november 19-én. Ajánlatos t. olvasóinknak, hogy tegyenek szerencsekísérletet és vegyenek a teljesen megbízható és előzékeny Kiss Károly és Társa bankházában, IV. Kossuth Lajos-utca 13. sorsjegyet, mert Kiss szerencsése nagy.

A városi szegényekért. Watzke Ede nyegybecskerei kereskedő 6 darab téli alsóinget ajándékozott a városi menedékház lakóinak, mely adományért a város polgármestere a szegények nevében ez uton mond köszönetet.

Leleplezett tolvajsözöveg. Rég elkövetett bűnökről rántotta le a leplet most a csendőrség. Milityev Zsiva és Milán itteni jómódu földmivesek még ez év május havában tapasztalták, hogy a gabonájukat valami tolvaj megdézsmálja. A tolvajt akkor nem lehetett kézrekeríteni s csak most, hónapok múltán, be-sugás révén tudta meg a csendőrség, hogy Milityevék szolgálai, névszerűen Sztaity Lázár, Erszki Dusan és Gardinovaeski Dániel voltak a tolvajok, akik a lopott gabonát potom árért eladták Gyukity Lázárnak, Filityarszki Lyubomirnak és Krunity Lázárnak. A csendőrség az ügyet áttette most a kir. ügyészséghez, mely a tolvajok ellen lopás büntette miatt, a másik három vevő ellen pedig orgazdaság címén emelt vádat s az ügy legközelebb a törvényszék elé kerül.

Az anyakönyvi hivatalból. A nagybecskerei anyakönyvi hivatalban legújabbán a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Szórád János, rk. vasuti fékező és Schmidt Erzsébet, rk. — Somszki János, rk. napszámos és Baumann Paula, rk. — Nédity Iván, rk. napszámos és Bancs Mária, rk. — Kapunovics József, rk. pénzügyi díjnok és Jendricska Hildegard, k. — Dimitrievics Iván, rk. földmives és Miatov Emilia, rk. — Szávin Csedomir, rk. napszámos és Berkov Hajnalka, rk. — Nikin Vitályos, rk. földmives és Czvejity Miléva, rk. — Gyurics Iván, rk. földmives és Nityutin Krisztina, rk. — Kovács György, rk. pincér és Govrik Hermina, rk.

Születések: Vojnov Vazul, rk. napszámos, fia. — Becker Róza, rk. cseléd, fia. — Biró Henrik, izr. magánhivatalnok, fia. — Schmidt József, rk. betűszedő, leánya. — Onódi Antal, rk. vincellér, leánya. — Berberszki Tivadar, rk. földmives, leánya. — Chwattlina István, rk. máv. gépész, fia. — Krausz Herman, izr. kereskedő, leánya. — Szelyin Panteleimon, rk. napszámos, leánya. — Deutsch Emil, izr. magánhivatalnok, leánya. — Kiriyanszki Dusan, rk. napszámos, leánya. — Grozdan Döme, rk. napszámos, fia. — Molnár Lajos, rk. kereskedő, fia. — Purkov Milán, rk. földmives, fia. — Fridrich Erzsébet, rk. cseléd, leánya. — Koppi József, rk. ács, fia. — Popov Dusan, rk. napszámos, fia. — Kiriyanszki Dániel, rk. földmives, leánya.

Halálozások: Titze Józsefné, rk. 22 éves, agykéreg. — Farkas János, rk. 56 éves napszámos, tüdővész. — Bugarin Péter, rk. 63 éves napszámos, billentyűk élettelenége. — Gruity Olga, rk. 8 hónapos, görcsök. — Kretler Kristófné, rk. 63 éves, májrák. — Szivcsev Julianna, rk. 14 napos, életgyenge. — Keller Józsa, rk. 18 éves, tüdővész. — Jerbics Ignác, rk. 55 éves cipész, gyomorrák. — Purkov Radivoj, rk. 5 napos, életgyenge. — Nordacz Döme, rk. 67 éves napszámos, égési sebek. — Özv. Czvejity Manoné, rk. 43 éves, tüdővész. — Karabas Dávidné, rk. 58 éves, hűdés. — Zsolnai Lőrincné, rk. 58 éves, agyuta. — Frenz Adám, rk. 77 éves, tüdőtagulás. — Galetin Milán, rk. 16 éves tanonc, önfelakasztás. — Olareszku Mária, rk. 18 éves, tüdővész. — Vorgity Momir, rk. 51 éves temetőőr, tüdővész. — Molnár Lajos, rk. 5 napos, életgyenge. — Milanov Sarolta, rk. 4 éves, tüdőlob.

Szarvas-jegyű Schicht-szappan gyorsan terjed nagy területeken, áthatja a szövetet és ennélfogva gyorsan és alaposan tisztít, anélkül, hogy a kezeket, vagy a fehérneműt megtámadná: mert amilyen hathatós tisztító ereje, olyan enyhe a hatása.

Elvértve még találkozunk azzal az ósdi fel-fogással, hogy a gyógyszernek, hogy hatásos legyen, okvetlen nagyon rossz ízűnek kell lennie. Ma más nézet uralkodik már és így például a „SCOTT-féle Emulsió“ oly csukamájolaj összetételű, mely kellemes ízű, könnyen emészthető és a gyermekeknek, a gyenge embereknek való-ságos áldás. A „Scott-féle Emulsió“ minden gyógyszer-tárban kapható.

Amateur-fényképészeknek! Általánosan elismert kitűnő szalon és uti fényképészeti készülék, felülmúlhatatlan minőségű pillanat kéz-aparátusok, valamint mindenféle fényképészeti részek Moll A. cégnél (Bécs, Tuchlauben 8. cs. és kir. udvari szállító) kaphatók. — Ezen üzletág alapított 1854-ben. — Kivánatra nagy képes árjegyzéket bérmentve küld a cég.

Csenevész gyermekek

gyorsan egészségesekké válnak, ha a SCOTT-féle Emulsiót szedik. A javulás már az első adag használata után észlelhető.

A SCOTT-féle Emulsió



Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védelmét a hálszáj - kériék figyelembe venni.

oly édes, mint a tejszín és a beteg szívesen veszi be és megemészti még akkor is ha a tejet visszautasítja. Köztudomásu, hogy az orvosok az egész világon legmelegebben ajánlják a

SCOTT-féle Emulsiót.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fill. Kapható minden gyógyszer-tárban. 8301-72

Heti rovat.

— nov 7.

Mire e sorok megjelennek: a költőzködő „partáj“ annyit balszerencsése közt s oly sok vizsály után, végre már otthon van. November elején a „Kápolnai csata“ c. festmény, a kiszolgált zongora, a sánta mosdószekevény és a hátgerinc-sorvadásban szenvedő hintaszék vándorútra indul és a butorszallító kocsit tetején ott él, ott pipál, ott felügyel és ott garázdálkodik a helybeli tauszki, más szóval: a költőzködő ember. A költőzködő ember azért kap borraival, hogy felügyeljen és abból él, amit a saját felügyelete alatt ellop. Ugyancsak az ő felügyelete alatt lop a szobalány, a szakácsnő, a butort vivő napszámos és az az idegen férfit, akiről te, óh egyszerű partáj, nem tudod, hogy mit keres az új lakásodban, de aki mégis megtalálja mindazt, amit keres. Annak, amit ő keres — „keresmény“ a neve. Az új lakás valamivel szűkebb, mint a régi, de valamivel drágább is, mint a régi. A feleséged már az első napon konstatálja, hogy kár volt hurcolkodni, hogy minden tönkre ment, hogy az a tauszki gazember, hogy a szobalány csapnivaló perszóna és hogy te, óh költőzködő férj, éppen a költőzködés miatt, némi agyhiányban szenvedsz. A lelked mélyén pedig az a szilárd tudat él, hogy az egész költőzködést az asszony akarta. De azért ne szólj, óh szenvedő férj, mert a zongorának kiesett a lába és egy kiesett láb sokkal biztosabban repül a fejed felé, mint egy szilárdan álló láb. Az is igaz, hogy ami az új falakon mászik, az nem mind — szobafestés. Ha a nagyszagos asszony ezért is haragudnék, esküdj meg rá, hogy ez igazán nem a te — bogarad. A legjobb módszer ilyenkor, ha az új lakás összes hiányait megcsodálsz. A ferde falakra fogd rá, hogy a modern építkezés gyönyörű példái; a lyukas padló előnyeit abban láthatod, hogy a gyerekek téli időben otthon is gombozhatnak; add tudtára az asszonynak, hogy nincs egészségesebb illat az istállószagnál; mond meg neki, hogy pince csak azért nincs, nehogy a Bandi idő előtt kitorje a lábát; és padlás? hiszen ott lakunk! minék kell — még egy padlás?! Egy-szóval: bele kell törődni változhatatlanba, meg kell szeretni a komisz kis lakást és nem kell irigyelni a költőzködő fecskét, amely költőzködés után is — az isten szabad ege alatt marad . . .

A fentebbiekből kitűnik, hogy november hava a változások idejét jelenti és akinek ad exemplum több is kell, gondoljon a szerdán megtartott tisztí szemlére, amikor is derék családtagok és hizásnak induló ifjak ez egyszer újra a régi diszben, a boldog ifjuságról beszélő Waffenrock pompájában tündököltek. Óh mily fanyar az az ifjuság, amelynek — naftalinszaga van! A katonai bluz alatt még ma is feszül a moll, de ez utóbbi alatt feszül még valami, a minék a katonasághoz semmi köze és amit a jobb körökben „enbonpoint“ név alatt szoktak

tisztelni. A polgári jólétnek derűs jele domborodik ki a katonai ruha alatt, büszkeségben immár tulszárnyalva az egykori nagy büszkeséget: az ifjui, az erős, a mutatós, a katonai mellett. A csákót is kikezdte már az idő vasfoga és e vasfog mellett ott rágott talán egy másik fog is, amely csak azért rághatott, mert a szobalány jobban is gondozhatta volna a szekrényt! A valamikor ragyogó kardra — isten tudja hogyan? — több rendbeli rozsdafolt került és a napnak régen elment a kedve, hogy abban tükröződjék. De azért a nagy nap reggelén a tükör előtt újra megjelenik a régi katona, akinek a régiségen kívül — más baja nincs is. Így jelentkezik aztán a „Hauptreport“-ra, mint a „főrszifellenes“ megjelenés klasszikus példája. A tiszt szemle ekként az elmulás sötét hangulatát kelti életre és a hadnagy ur, mielőtt kardját egy évi pihenőre újra lecsatolná, még egyszer ráüt e mélyen átértett szóval: „Öregszünk, cimborák!“ És a Waffenrockra, a csákóra és kardra újra ráborul a zavartalan polgári nyugalom, a naftalinos szekrény éjszakai sötétsége és a szekrényen kívül egy esztendeig senki sem tudja, hogy gazdája életében egy ragyogó katonai korszak is létezett, amely alatt a néhai ifjunak minden kis bakfis személyében komoly ellensége akadt, akit hüvelybe dugott karddal bár, de elegáns csákoval és feszülő bluzzal egy-kettőre meg kellett hódítani. A kis bakfisnak senki sem parancsolta a „links ksaut“-ot, mégis a hadnagy ur felé nézett. De befűtültek az aranjuerű szép napoknak, a süldő leány ma már gyermekeket ringat, a hadnagy ur alperesi minőségben a cinikus tagadás mezejére lépett, vagy „Kápluss“-okat köt, egyik-másik apró hadnagyjelölteket ültet a térdére, mert hát — száll az idő és a legfessebb hadnagyot is apává lépteti elő a legeslegfőbb generális: a sors. Mert a természetnek is megvan a maga reglamája és ez majdnem olyan szigorú, mint — katonáéké.

És mert ebben a szürke polgári életben a ragyogó korszak oly rövid, ellenben előbb és később tudással és szorgalommal kell a vértelen életküzdelembe merülnünk: ime mindenütt bőséges alkalmat nyújt a fejlődő kultúra arra, hogy az élethez szükséges fegyverekkel ellássuk magunkat. E héten kezdte meg működését a szabad iskola, melynek fontosságáról e helyen már megemlékeztem. Ugyancsak e héten nyílt meg a felső kereskedelmi iskola gabona-szaktanfolyama, amely e nagyfontosságú kereskedelmi ágban hallgatóinak teljes tájékozást és bő szak-tudást fog nyújtani. A esztörtöki megnyitó-előadás után más impresszióknak valóban nem is lehet. Kiváló szaktudásról és az előadandó anyag mélyreható ismeretéről tett tanúságot Marton Andor élvezetes előadása, akinek e téren való munkássága sokkal ismeretesebb, semhogy ezutal külön kiemelésre szorulna. De teljes elismerés illeti a másik előadót, Fenyves Izsót is jól átgondolt fejtegetéseért, amelyben a gabona-kereskedelem fontosságával foglalkozott, találó és világosan illusztrált elmélkedés kapcsán, érveinek ügyes és meggyőző csoportosításával. A hallgatóság figyelemmel hallgatta az élvezetes és töltötte tanulságos előadásokat és nincs kétség benne, hogy e tanfolyamnak — amely e nemben első az országban — gyakorlati haszna el nem maradhat. Lassanként testet ölt a régi szabály: Nem az iskolának, hanem az életnek tanulunk. Lám, lám: ebben az országban lassanként hinni fogunk — még az igazságban is . . .

A művelődési törekvések ily erőteljes lendülete után következtetve: komoly, tartalmas és eredményes téli korszaknak nézünk eléje. Oh azért sose csüggedj, táncoló ifju! Karneval herceg már utra készen ül diadalkocsiján és első állomása bizonyára Nagybecskerek lesz. A lábát mulatni fog, nemes barátom, a derekad ringani fog és a homlokodon nehéz verejték-cseppek tesznek majd tanúságot a te kitaró munkádról. Minden ékes szónál többet mond — a láb. A lábnál érdekesebben pedig nem beszél senkisé . . .

Ezzel el is bucsuzom tőled, kedves olvasó. Egy szellemes levél találó ötletét használok bucsu-mintául: „Mára, köszönöm — vége!“ A türelmes olvasóval szemben hadd nyilvánítsak én is egyszer meleg köszönetet! . . .

— odi.

Törvényszék.

§. Agyonrugta a feleségét. Imbrea Nikola bűnügyében a nagybecskereki kir. törvényszék tegnap délután folytatta a tárgyalást, amikor a tanukat hallgatták ki. Ma délelőtt a tanúk kihallgatása után a vád- és védőbeszédre került a sor s Czenger Nándor királyi ügyész megindokolván a vádat, kéri az összes vádlottak elmarasztalását, míg a védők az okirathamítás büntetnének vádjá alól való felmentést kéri védenek számára. A fővádlott védőügyvéde a szándékos emberölésre vonatkozólag kéri a fennforgó enyhítő körülmények figyelembe vételét. Rövid ideig tartó tanácskozás után a bíróság Imbrea Nikolát erős felindulásban elkövetett halált okozó súlyos testi sértés büntette miatt 4 évi börtönrre s a perköltség megtérítésére ítélte. A vizsgálati fogsággal 5 hónapot kitöltőnek számított a bíróság, míg a többi vádlottakat elégséges bizonyítékok híján felmentették. A kir. ügyész az Imbreára vonatkozó ítéletben megnyugszik, a többi vádlottak felmentéséért azonban felebbezést jelent be. Ugyancsak felebbezett Imbrea és védőügyvéde is, akik súlyosnak találták az ítéletet.

TÁVIRATOK

A jövő évi költségvetés.

Budapest, nov. 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház pénzügyi bizottsága ma délelőtt 10 órakor folytatta a jövő évi állami költségvetés tárgyalását. Az ülésen Széll Kálmán elnökölts s a kormány részéről Wekerle Sándor miniszterelnök, Günther Antal és Darányi Ignác miniszterek és Popovics Sándor pénzügyi államtitkár vett részt.

A mai ülésen a pénzügyminiszterium költségvetése került napirendre s a költségvetést Hoitsy Pál előadó ismertette és ajánlotta elfogadásra.

Sághy Gyula azt kívánja, hogy a fejadó eltörlésével a községeket ért veszteség folytán a községeket kártalanítsák.

Rátkay László a fizetésemelések korlátozását kéri.

Isekutz Győzőnek az az óhaja, hogy a pénzügyi tisztviselőket a birakkal egy fizetési rangba helyezték.

Wekerle Sándor miniszterelnök az elhangzott felszólalásokra válaszolva kijelenti, hogy a fizetésfelemeléseket a kormány minden vonalon befejezettnek tekinti. Rámutat, hogy a jövő évi költségvetésbe a díjnokok helyzetének javítására még 2,300.080 koronát vet fel, ott van továbbá a városok tisztviselőinek fizetésjavítására felvet 2 millió korona, a mivel azután a kormány minden fizetésrendezési aktust befejezett. Bejelenti végül, hogy az adó-reformról szóló törvényjavaslatot a költségvetés tárgyalása után veszi a képviselőház tárgyalás alá.

Az ülés folyik.

A képviselőház ülése.

Budapest, nov. 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) Justh Gyula a képviselőház ülését szerdán délelőtt 11 órára hívta össze. Ezen az ülésen, amely a Ház további tárgyalásainak napirendjét állapítja meg, terjeszti be Andrassy Gyula gróf belügyminiszter a választási reformra vonatkozó törvényjavaslatot, Hoitsy Pál pedig a pénzügyi bizottságnak az állami költségvetésről szóló jelentését.

A választói jog.

Budapest, nov. 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint illetékes helyről jelentik, Andrassy Gyula gróf belügyminiszter a képviselőház szerdai ülésén terjeszti be a választói jogról szóló törvényjavaslatot. Politikai körökből eredő hírek szerint az eredeti javaslaton négyféle változás történne és pedig: 1. Titkos választás a városokban. 2. Közvetett választás elejtése. 3. Az eddigi analfabéta szavazók választójogának a fönntartása és 4. a hármas szavazat elejtése. E pontok közül az utolsót egészen biztosra mondják, az első 3 pontról azonban még nem tudni bizonyosat.

A szociáldemokrata párt november 9-dikén, hétfőn estére tüntető sétára hívta föl a budapesti munkásokat a plurális választói jog ellen. A sétát most a főkapitány betiltotta s a rendőrség nagy intézkedéseket tesz, hogy megakadályozza.

Kossuth Ferenc Sztérényinél.

Budapest, nov. 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter ma délelőtt meglátogatta Sztérény József államtitkár s hosszabb ideig tanácskozott vele.

A kuria ítélete a Polónyi—Lengyel-pörben.

Budapest, nov. 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) A királyi kuria ma déli 1 órakor hirdette ki a Polónyi—Lengyel-pörben az ítéletet. Az ítélet szerint a kuria a Polónyi—Lengyel-pörben hozott esküdtbírói ítéletet megsemmisítette és új esküdtbírói ítéletet rendelt el, kimondván azt is, hogy az új tárgyaláson a régi esküdtek nem vehetnek részt.

A balkáni események.

Budapest, nov. 7. (A „Torontál” ered. táv.) Mint Konstantinápolyból sürgönyzik, az ottani francia és angol nagykövet figyelmeztette a portát, hogy a török csapatoknak a bolgár határra való szállítását szüntesse be.

Budapest, nov. 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) Belgrádi jelentések szerint ott most megint háborus láz uralkodik s az utcákon zajos tüntetések folynak. Az egész város különben György trónörökös fogadtatására készül, aki ma délután érkezik meg Belgrádba. A lakosság fellobogozta a várost s a vasúthoz vezető utvonalat feldiszipette.

Budapest, nov. 7. (A „Torontál” ered. távirata.) Mint Szentpétervárról jelentik, ott az a hír van elterjedve, hogy a mennyiben Ausztria-Magyarország nem fogadná el Oroszországnak a konferenciaprogramját, úgy a nagy befolyással bíró szlavbarát körök hivatalosan tiltakozni fognak a berlini egyezség megszegéséért, míg az elővigyázatosabb politikusok Iswolskyval az élükön semminemű tiltakozásnak nem adnak ugyan kifejezést, de fenntartják maguknak azt a jogot, hogy Bosznia annexiójának elismerését, vagy el nem ismerését a saját meggyőződésüktől teszik függővé, s hogy erre a kérdésre esetleg később is visszatérhessenek.

Meggyilkolt német író.

Budapest, nov. 7. (A „Torontál” ered. távirata.) Mint Lipcséből sürgönyzik, ott tegnap éjjel Kurt Frigyes ismert német író és feleségét meggyilkolták és kirabolták.

Nagy sikkasztás egy banknál.

Budapest, nov. 7. (A „Torontál” ered. távirata.) A budapesti Egyesült Fővárosi Takarékpénztárnál 140.000 koronás sikkasztást fedeztek fel. Az igazgatóság feljelentést tett a rendőrségnél, amely most megindította a nyomozást.

Határidő-üzlet.

Budapest, nov. 7. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli zariatokor a következő árakat jegyezték:

Buza (április 1909.)	25.46	—
Rozs (novemberre)	22.00	—
Rozs (áprilisra 1909.)	21.14	—
Zab (áprilisra 1909.)	17.14	—
Tengeri (áprilisra)	14.98	—

Közgazdaság.

A „Hermes” Magyar Államias Váltóüzlet R.-T. (Budapest), heti jelentése a tőzsdetárgalomról és a pénzpiacról.

Budapest, november 6.

A lefolyt héten a külpolitikai viszonyok kedvezőtlen alakulása állandóan éreztette nyomását hatását a tőzsde hangulatára. A balkáni és Balkánnal kapcsolatos oroszországi hírek, nem kevésbé az újonnan felmerült marokkói kérdés gyengítő hatással voltak a vezető értékek árfolyamára, annál is inkább, minthogy a külföldi

tőzsdékről is kedvezőtlen jelentések érkeztek. Némileg ellensúlyozta a tőzsde ezen hangulatát az amerikai elnökválasztás eredménye, mely, bár előrelátható volt, mégis megnyugtatólag hatott a spekulációra. A vezető értékek állandó lanyhulásával szemben figyelemreméltó a helyi értékek aránylag szilárd magatartása. Vásárlási kedv csak kis mértékben nyilatkozott meg és a forgalom szűk keretekben mozgott. Emelkedést tüntetnek fel a Magyar cikoripar, a Beocsini cementgyár, valamint a Fegyver- és gépgyár-részvények, melyekben nagyobb vásárlások történtek. Élénkebb kereslet mutatkozott továbbá a Budapesti közúti vaspálya-részvények iránt, melyeknek már huza-mosabb idő óta észlelhető szilárd irányzata, kitűnő üzletmenet hírére a lefolyt héten fokozott mértékben jutott kifejezésre.

A hét nevezetesebb árfolyamváltozásai a

következők voltak:	okt. 29.	nov. 5.
40% magyar koronajáradék	92.20	92.05
magyar áll. hitelbank részvény	738.25	736.—
magyar jelzáloghitelbank részvény	425.75	424.—
rimamurányi vasmű részvény	557.25	533.—

Piaci árak.

Hivatalosan feljegyeztettek a Nagybecskereken 1908. évi november hó 6-án megtartott heti vásár alkalmával:

buza	50 klgr.	11.50	korona
kétszeres	—	7.50	—
rozs	—	8.—	—
árpa	—	7.30	—
zab	—	7.20	—
kukorica	—	6.10	—
repce	—	12.60	—
széna I.	—	10.—	—
II.	—	8.—	—
szalma I.	—	5.—	—
II.	—	5.—	—
burgonya I. klgr.	—	1.10	—
disznóhus I.	—	1.80	—
II.	—	1.70	—
marhahús I. klgr.	—	1.46	—
II.	—	1.36	—
borjúhús I.	—	1.80	—

Felelős szerkesztő: SOMFAI JÁNOS.

Tisztaságaért 30.000 korona kezesség.



Schicht-
szarvasszappana

Többetészszel mint erővel!

Beható tanulmányozások


eredményesték, hogy Schicht szarvasszappana minden esetben — akár meleg vagy hideg, kemény vagy lágy — gyorsan és erősen habzik; könnyen hatol a szövetbe, meglepő gyorsan oldja a szennyet, anélkül, hogy a szövetnek legkevésbé is ártalmára volna. SCHICHT szarvasszappana teljesen

tiszta és ment maró anyagoktól; évtizedek óta egyenlő minőségben a legjobb szarvasszappana. Használata minden tisztítási célra és mindenemű mosáshoz a józan és ész perancsolata és minden háztartásban — jelentősen megakarítja az időt, munkát és pénzt.

9d-44

TÖRLEY PEZSGÓ

CASINO TALISMAN GRAND VIN



6184/1908. sz. A nagybecskereki járás főszolgabírájától.

Pályázati hirdetmény.

A klekki **körorvosi állás**, mely Lázárföld, Jankahíd, Magyarszentmihály és Klek község székhelylyel álló körzetből áll, lemondás folytán megüresedett, mely állásra pályázatot hirdetek.

A körorvos javadalmazása a következő: Kézpénzben 1600 kor., kézi gyógyszerár tartási jog. Klek községben szabad lakás, mely áll 4 szoba, konyha, éléskamra, pince, istállóból, fás szinből, 800 □-öl kertből.

Látogatási díj nappal 80 fill., éjjel 1 kor. 60 fill. Halottkémlésért Klekben 40 fill. Husszemle díj Klekben.

Köteles hetenként egyszer Lázárföldre, Jankahídra és Magyarszentmihályra menni, mely alkalomkor az illető község ingyenes fogatot állít.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy felszerelt kérvényeiket **f. évi nov. 25-ig** alólirothoz nyujtsák be.

A választás határnapját később fogom kitűzni.

Nagybecskerek, 1908. évi október 28.

Lowieser.
főszolgabíró.

1001-3.3

A 29-dik közös gyalogezred élelmezési kezelősége közhírré teszi,

hogy az ezred nagybecskereki zászlóaljánál a **hus, zsír és élelmiszerek szállítására** 1909. évi jan. 1-től 1909. évi dec. 31-ig terjedő időre **pályázat hirdettetik.** — A pályázaton részt venni szándékozók felhívtnak, hogy szabályszerűen kiállított és bélyeggel ellátott ajánlataikat, mintamelléklettel együtt,

f. nov. 12-ik napjáig az itteni Rezső-laktanya élelmezési kezelőségi irodájába nyujtsák be.

1009-1.1

Élelmezési kezelőség.

Árverési hirdetmény.

A dávidházi gazdaság felosztása folytán **f. évi nov. 12-én reggel 8 órakor**

- 38 drb jármosökör,
- 18 drb ló,
- 2 drb tehén,
- 1 cséplőgarnitúra (Máv. 10 HP.),
- 1 gőz tengerimorzsoló,

továbbá szekerek, kocsik és különféle gazdasági eszközök önkéntes árverésen a legtöbbet ígérőnek kézpénzfizetés mellett eladatnak.

Vasutállomás: Torontálujvár, vagy Öregfalu.

1000-4.3

Dávidházi gazdaság.

Vendéglő-megnyitás.

Az Árpád-u. 638/15. sz. házban levő vendéglő ujonnan átalakítva, mint

Vendéglő a Naphoz

018-x.11

meanyílt.

Mindenkor jó valódi borok és egyéb italok, valamint ételekről gondoskodva van.

4218/1908. sz.

1003-3.3

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye csenei járásához tartozó és nyugdíjazás folytán megüresedett **bobdai jegyzői állásra** ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1900:XX. t.c. 3. §-ában, illetve az 1883: I. t. c. 6. §-ában körülírt képesítésüket, valamint eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket **1908. évi nov. 25-ig** hivatalomhoz nyujtsák be.

Javadalmazás: Kézpénzfizetés állami kiegészítéssel 1552 kor., irnoktartási átalány 240 kor., utiatalány 80 kor., irodai átalány 80 kor., 8 köbm. tűzifa, szabad lakás, a község házában 400 □-öl kert hasznélvezete.

Csene, 1908. évi november hó 3.

Uzbasich,
főszolgabíró.

Biztos hatású! Nem mérges!

Poloskairtó

Tollal vagy ecsettel kenendő a butorneműre. — Festék közé is lehet keverni.

== **Ára 1 korona** ==

Kapható 942-4.4

Korona gyógyszerárban
Nagybecskerek.

Az Árpád utcai 637/15. sz. házban több kisebb és nagyobb

lakás
azonnal kiadó.

Tudakozódni e lap kiadóhivatalában lehet.

766-x.35

XXVII. magyar királyi jótékonycélu államsorsjáték.

Ezen sorsjáték remélhető tiszta jövedelme közhasznú és jótékony célokra fog fordítani. — Ezen sorsjátéknak **11989 nyeresége 365.000 kor** összegben kézpénzben.

Főnyeresemény 150.000 korona, továbbá:

1 főnyeresemény — — — — —	20.000 kor.	10 nyeresemény a — — — — —	1000 kor.
1 — — — — —	10.000 "	150 — — — — —	100 "
1 — — — — —	5.000 "	300 — — — — —	50 "
6 — — — — —	2.000 "	1500 — — — — —	20 "
		10000 — — — — —	10 "

Huzás visszavonhatatlanul 1908. évi december hó 30-án. — Egy sorsjegy ára 4 korona. Sorsjegyek kaphatók a m. kir. lottójövedéki igazgatóságnál Budapesten (Vámpalota), valamennyi posta-, adó-, vám- és schivatalnál, az összes vasuti állomásokon s a legtöbb dománytörzsdében és váltóüzletben.

980-6.2

M. KIR. LOTTÓJÖVEDEKI IGAZGATÓSÁG.



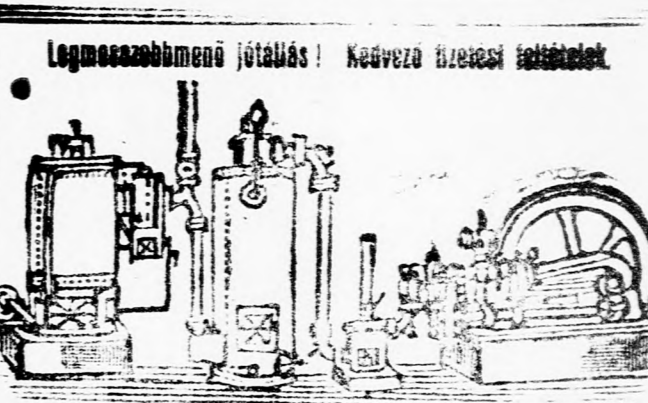
Köhöges, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a **RETHY-féle**

pemetefü cukorkánál!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan **RETHY-félet** kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

== **1 doboz 60 fillér.** ==

Csak **RETHY-félet** fogadjunk el.



A DREZONI MOTORGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
egyik legrégebb és legnagyobb **MOTORGYÁR**

szállítja az alábbiakat:
Hajtóműveket, gépjárműveket, repülőgépeket, hajómotorokat, szivattyúkat, szélmalomokat.

Szivőgáz-
Benzin-
Gáz-
Nyersolaj-
Acetylen-
Motorokat és lokomobilokat
Vezérképviselet és rakár: Geilert Ignác és Tsa
Budapest, Teréz-körút 43. — Telefon szám: 12-91.

522-20.13

RÁMPÁS

dr. Brájjer Lajos
= szállójéből.

Kapható: =
Zápolya-utca I. sz.
(a ház mesternél).

822-x.37

ELSŐRENDŰ CIPŐK NAGY RAKTÁRA

WEINBERGER K.

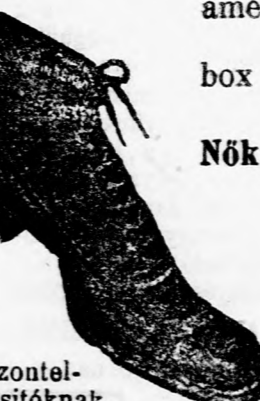
Nagybecskerek, Hunyadi-fő-utca 23.

Hallatlan olcsón árusítok jó cipőket, u. m.:

Főrnők részére:
amerikai sevro-bergsteiger 11 K.
ugyanaz gombos 12 "
box bőr cugos vagy
bergsteiger 12 K.

Nők részére:
box vagy amerikai sevro,
füzős 10 K.
ugyanaz gombos 11 "

A legjobb gyermek cipők szintén olcsó árban.
Vidéki megrendeléseket az árak rendkívüli olcsósága dacára két pár rendelésnél bérmentve eszközölöm.



Viszontel-
árusítóknak
mérsékelt árak.

383-50.45

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor és altestbántalmak, gyomorgörcs és gyomorhív, rögzött székrekedés, májbántalom, vértelenség, aranyér és a legkülönbözőbb más betegségek ellen a jeles házi- és kórházi gyógyászatok óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt eredeti doboznak K. 2.—
Hamisítások törvényileg fenytettek.

MOLL-FELE SOS-BORSZESZ

csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti és a „Moll” feliratú órával van zárva.

Moll-féle sóborszesz nevezetesen mint fájdalom csillapító, bedörzsölési szor, köszvény, csusz és meghűlés egyéb következményeinél legismertebb népszerű.

Egy órázott eredeti üveg ára 2 korona.

588-104.22 Főzetküldés
Moll A. gyógyszerész cs. és kir. udvari szállító által
Bécs, I., Tuchlauben 9 szám.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesíthetnek
A raktárban tessék határozottan MOLL A. aláírással és védjeggyel ellátott csomagokat kérni.

Nagybecskereken Kapható Kellner József és Benkovich Mihály gyógyszertáraiban.

Egy, a kellő műveltséggel bíró fiu
mint tanonc felvétetik
ALMÁSY és SZEPESSY
könyv-, zenemű- és
papírkereskedésében

Nagybecskerek. Hunyady-(fő)-utca.



1007-x 2

STOCK
Cognac Medicinal
szavatoit valódi borpárlat
Camis & Stock
gőzpároló telepéből
BARCOLA.



Cognac gőzfőzde állandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt.

Kapható minden jobb üzletben.

615-40.21



**LEGJOBB MINŐSÉGŰ
HAZAI
GYÁRTMÁNYŰ
OKMÁNY, IRÓ ÉS
FOGALMI PAPIROK**

KAPHATÓK MINDEN JOBB PAPIRKERESKEDÉS BEN

34-49.45

Egy világosan gondolkodó fő

a hasznára tudja fordítani mindazokat a találmányokat, melyeket a kémiai tudomány az élelmiszerek terén tett.

Dr. Oetker sütőpora a 12 fillér, helyettesíti az élesztőt és tortákat, valamint minden más süteményt és tésztát könnyebbé, nagyobbá, jobb ízűvé és könnyebben emészthetővé teszi.

Dr. Oetker pudingpora a 12 fillér, tejjel felfőzve kitűnő ízű és olcsó utóétket képez kicsinyek és nagyok számára.

Dr. Oetker vanília cukra a 12 fillér, csokoládé, pudingok, tej, sanceok és krémek vaníliozására szolgál tökéletesen pótolja a különben drága vanília-szót. Egy csomag tart: lma megfelel: 2-3 shot jó vaníliaanak.

Minden egyes csomagoe pontos és kimerítő használati utasítás van. **Kapható** **ugyszólván minden gyarm utáru és fűszerkereskedésben** Receptkinyven.

787-26.7
DR. U. OETKER, BIELEFELD ÉS BÉCS.

Somatose
(Hus-tojásfehér)
emeli a legrövidebb idő alatt az **erőállapotot.**

Kapható a gyógyszerertárakban és drogua-üzletekben.
267a-20.12

KECSKEMÉTI
rózsaburgonya,
igen szép kek és hópehelyburgonya
jó minőségben, házhoz szállítva
kapható
özv. Guttman Jakabné és Fiaival
Nagybecskereken.
Téli eltevésre igen alkalmas.
1006-2.2

Ó H J A J! Köhögés, rekedtség
és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuak

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.
Doboza 1 és 2 korona. — Próbadoz 50 fillér.
Fő- és szétküldési raktár:

„NADOR” gyógyszerertár
Budapest, VI., Váci-körut 17.

ÉLJEN!
Egger-mellpasztillája csakhamar meggyógyított!

Kapható: Nagybecskereken: Basch Ernő, Benkovich Mihály, Jakoby Ármin, Kellner József, 880-26.7 Végi Sándor. Bégaszentgyörgy: Szerdahelyi Károly, gyógyszerészeknél.

Steckenpferd
liliomtejszappan

a legenyhébb kézi-szappan.

285-20.18

Védjegy: „Horgony”

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

egy régiónek bizonyult házi-szer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvényénél, oszúnál és meghűléseknel, bedörzsölésképpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, Budapest. **Dr. Richter** gyógyszerertára az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

881-20.6

OSERS és BAUER kizárólagos motorgyár

WIEN, XX., Dresdnerstrasse 81-83. • • • • • BUDAPEST, VI., Podmaniczky-utca 18.

**Benzinlokomobilok,
benzinmotorok,
szivógázmotorok.**

A jelenkor legolcsóbb üzemereje. Üzemköltség óra-lóerőként 2-3 fillér. Több száz telep üzemben. Kedvező fizetési feltételek.

Árjegyzékkel és költségvetéssel díjmentesen szolgálunk.

ELSŐRENDŰ SZOLID GYÁRTMÁNY

Az utóbbi időben a következőknek szállítottunk gépeket

Schlöss János és Társai Szászváros	8 HP. cséplő szerelvény	Takács Imre malomtulajdonos, Páztó 75 HP. gőztelap
Magocsi János és Fiai Monor (tanyák)	6 HP. „ ”	Stenger Vilmos „Nagytopovecz” 50 HP. „ ”
Papp János Hárósberegy	8 HP. „ ”	Rosinann Sámó „Mocs (Kolozsm.) 40 HP. „ ”
Nagy J. Pál, Boglár	6 HP. „ ”	Herczeg József „Magyarbányász” 31 HP. „ ”
Hf. Pál István, Orda (Boglár mellett)	4 HP. „ ”	

és még számos nagy üzemelőknél 83-51.41